

Deputatie

Besluit

Zitting van 7 oktober 2021
directie Ruimte & Mobiliteit - dienst
Ruimtelijke planning
RUP/2021/RUPG/VG/111

21 **2021_DEP_01783** **Gent - gewestelijk RUP Omgeving Complex E40-N466
Drongen - advies ikv de startnota - Goedkeuring**

Beslissing: GOEDGEKEURD in besloten zitting van 7 oktober 2021

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Kurt Moens, wnd. Voorzitter en Gedeputeerde; mevrouw Leentje Grillaert, Gedeputeerde; mevrouw Riet Gillis, Gedeputeerde; mevrouw An Vervliet, Gedeputeerde; de heer Steven Ghysens, Provinciegriffier

Afwezig:

mevrouw Carina Van Cauter, Gouverneur - Voorzitter

Feitelijke en juridische gronden

- het provinciedecreet van 9 december 2005 en latere wijzigingen, in het bijzonder artikelen 42 en 57
- de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) van 15 mei 2009 en latere wijzigingen, in het bijzonder artikel 2.2.7 §2, dat stelt dat de Vlaamse regering advies over de startnota vraagt aan de deputatie en dat het advies wordt uitgebracht binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van de adviesvraag
- het besluit van de Vlaamse regering betreffende het geïntegreerde planningsproces voor ruimtelijke uitvoeringsplannen, planmilieueffectrapportage, ruimtelijke veiligheidsrapportage en andere effectbeoordelingen (uitvoeringsbesluit) van 17 februari 2017 en latere wijzigingen
- het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (PRS) Oost-Vlaanderen, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 18 februari 2004; en latere wijzigingen
- de conceptnota voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 20-50', goedgekeurd door de deputatie op 6 juni 2019
- de op 13 augustus 2021 op het provinciehuis ontvangen startnota voor het gewestelijk RUP 'Omgeving Complex N40 – N466 Drongen' te Gent (Drongen)

Beschrijving

Context

Op 13 augustus 2021 ontvingen wij van de Vlaamse regering de startnota voor het gewestelijk RUP 'Omgeving Complex N40 – N466 Drongen' met de vraag hierover een advies uit te brengen. Overeenkomstig artikel 2.2.7 §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening verstuurt de deputatie haar advies binnen een termijn van zestig dagen, die ingaat op de dag na de ontvangst van

de adviesvraag. Voor de startnota voor het RUP 'Omgeving Complex N40 – N466 Drongen' te Gent (Drongen) eindigt de adviestermijn op 12 oktober 2021.

Motivering

Planinhoud

Het gewestelijk RUP heeft betrekking op het op- en afrittencomplex van de E40 te Drongen. Het op- en afrittencomplex bevindt zich ten zuidwesten van het centrum van Gent langs de N466 Gent-Deinze. In de omgeving van het op- en afrittencomplex bevindt zich in het zuiden de kern van Baarle (een woonkern van Drongen) en in het westen het bedrijventerrein Drongen I langs de E40.

Het bestaande op- en afrittencomplex voldoet niet meer aan de huidige normen, en dit zowel op vlak van afwikkelingskwaliteit, van verkeersveiligheid als van de normen op vlak van knooptypologie. Om deze problematiek op te lossen dient het verouderde op- en afrittencomplex op een andere manier ingericht te worden. Het voorliggend gewestelijk RUP beoogt de ruimtelijke herinrichting van de omgeving van het op- en afrittencomplex.

Het gewestelijk RUP heeft 3 plandoelstellingen:

1. Het realiseren van een compact op- en afrittencomplex dat in al zijn onderdelen goed functioneert, voor alle modi verkeersveilig is en landschappelijk in zijn ruimtelijke context is ingepast.
2. Het ruimtelijk inpassen van een gereorganiseerd verkeerssysteem rond het op- en afrittencomplex conform de functionele- en inrichtingsprincipes van de wegencategorisering: de hoofdweg (E40) en het bijhorende complex, de primaire weg type II (N466 - Deinseseeweg tot en met het op- en afrittencomplex), de lokale weg (N466 – Baarledorpstraat – Gaverlandstraat), de rechtstreekse ontsluitingsweg voor het regionaal bedrijventerrein Drongen I van en naar primaire weg type II en de aanvullende lokale wegen.
3. Het realiseren van maatschappelijke meerwaarden door de verbetering van de ruimtelijke structuur. Hierbij wordt de nadruk gelegd op aspecten leefbaarheid en landschappelijke kwaliteit.

Een maatschappelijk verantwoorde kosten-batenverhouding wordt als algemene overkoepelende doelstelling vastgelegd.

Het huidige planproces bouwt verder op de in 2018 opgemaakte alternatievennota en het gevoerde milieuonderzoek (het Plan-MER werd goedgekeurd op 31 oktober 2019). Op basis van de toenmalige resultaten zijn de plandoelstellingen verder verfijnd en uitgewerkt.

De startnota bevat twee locatiealternatieven voor de locatie van het op- en afrittencomplex:

- een centraal complex ter hoogte van de huidige locatie
- een oostelijk complex, geïntegreerd met de bestaande dienstzones ter hoogte van de wijk Keuze.

Voor de uitwerking van deze twee locatiealternatieven worden volgende ontwerpprincipes gehanteerd:

- een leesbare wegenhiërarchie
- barrièrewerking E40 voor fietsers en voetgangers verminderen
- lokale verbinding tussen Keuze en Baarle-centrum
- continu bermenlandschap
- geen nieuwe, onbestemde restruimte binnen projectgebied

Het plangebied wordt in de startnota bewust nog voldoende ruim genomen om beide alternatieven en de bijhorende landschappelijke inpassing te kunnen inplannen, als de ruimte nodig voor de realisatie

van milderende maatregelen, compensaties of andere voorstellen om het plan beter in de omgeving in te passen.

In de directe nabijheid is de Vlaamse Regering ook een ander gewestelijk RUP 'Booiebos' aan het opmaken. De startnota van dit gewestelijk RUP werd op 18 december 2020 door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Dit plan ligt op het grondgebied van Deinze en Gent en heeft als doel het ruimtegebruik op het bedrijventerrein Drongen I te optimaliseren en beperkt uit te breiden.

Onder de plandoelstellingen van voorliggend gewestelijk RUP 'Omgeving Complex N40 – N466 Drongen' is de rechtstreekse ontsluiting van het regionaal bedrijventerrein Drongen I van en naar de primaire weg type II (hogere wegennet) en de aanvullende lokale wegen opgenomen.

Naast het gewestelijk RUP 'Booiebos' zijn er nog andere ruimtelijke planningsprocessen die mogelijk interfereren met voorliggend GRUP (cfr. GRUP 'Groen' van Gent). Alternatieven die recent zijn ingesproken in het kader van deze andere planprocessen (bv. het gewestelijk RUP Booiebos) zijn in deze fase nog niet meegenomen en zijn niet terug te vinden in de startnota of alternatievennota.

Planningscontext

Het plangebied bevindt zich niet binnen de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent (GRUP Afbakening Grootstedelijk gebied Gent, 2006).

De E40 maakt onderdeel uit van het plangebied. Deze autosnelweg is als een belangrijke internationale route, en samen met de spoorweg onderdeel van de infrastructuurbundel Oostende - Gent.

Het Alluvium van de Leie vormt een waardevol rivierlandschap met vochtige meersen en talrijke kleine landschapselementen. Er is een sterke bebouwingsdruk. De ecologische waarden bevinden zich in de nog aanwezige, weinig bemeste graslanden en de oude meanders die ook een recreatiefunctie (hengelsport) hebben. In de nabijheid van het plangebied bevinden zich de Latemse meersen en de Keuzemeersen. Dit is een structuurbepalend natuurcomplex en natuuraandachtszone.

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen een herbevestigd agrarisch gebied.

Het plangebied ligt aan de rand van de deelruimte 'Oost-Vlaams kerngebied'. In dit gebied zijn de grootstedelijke functies gefragmenteerd aanwezig naast herkenbare historische verdichtingspunten, met daartussen nieuwe woonontwikkelingen, landbouwgronden en groengebieden. De samenhang is voornamelijk functioneel veeleer dan morfologisch, waarbij centrale functies op verschillende schaalniveaus werken en sterk versnipperd overkomen.

In de gewenste nederzettingsstructuur van het PRS is Drongen geselecteerd als hoofddorp, en Baarle als woonkern.

De conceptnota voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 20-50' bestaat uit een strategische visie en 3 beleidskaders: 'Transitie naar een robuuste en veerkrachtige ruimte', 'Transitie naar een aangename (be)leefomgeving' en 'Transitie naar een circulaire samenleving'.

De strategische visie gaat uit van enkele 'centrale waarden' die we voorop stellen voor de toekomst; waarden die onze samenleving en ruimte mee vorm geven en die voor ons allemaal van belang zijn. Die waarden zijn vervolgens vertaald in 4 ruimtelijke principes als toetsende elementen voor de ruimtelijke ontwikkeling:

1. Principe 1: Nabijheid en bereikbaarheid:

- Ruimtelijke ontwikkelingen worden gebundeld op plaatsen die multimodaal ontsloten zijn.
 - De aanleg van mobiliteitsinfrastructuur versterkt de multimodale bereikbaarheid van de knooppuntlocaties.
2. Principe 2: Meervoudig en intensief ruimtegebruik:
- De beste ruimtelijke oplossing is de oplossing die het meest efficiënt gebruik maakt van de schaarse ruimte.
 - Meervoudig en intensief ruimtegebruik is de norm. Nieuwe projecten die de ruimteclaims van slechts één partij behartigen, zijn onwenselijk of onafgewerkt.
 - Meervoudig en intensief ruimtegebruik moet ook de ruimtelijke kwaliteit verhogen.
3. Principe 3: Ecosysteemdiensten versterken:
- Elke ruimtelijke ontwikkeling dient rekening te houden met de ecosysteemdiensten die de omgeving levert.
 - Ruimtelijke ontwikkelingen dienen deze ecosysteemdiensten te respecteren en waar mogelijk te versterken.
 - Ruimtelijke ontwikkelingen die ecosysteemdiensten schaden, zijn onwenselijk. Ze dienen vermeden, hersteld of gecompenseerd te worden.
4. Principe 4: Maatschappelijke betaalbaarheid:
- Projecten zoeken een goed evenwicht tussen de ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarde op korte en op lange termijn. Onder lange termijn worden terugkerende kosten voor onderhoud en exploitatie verstaan, alsook de kosten voor hergebruik en omkeerbaar ruimtegebruik.
 - Projecten zoeken eveneens een correct sociaal evenwicht tussen de lusten en lasten die ze met zich meebrengen en verdelen deze rechtvaardig.

Elk beleidskader omvat een aantal pakketten die in de uitwerking van het Provinciaal Beleidsplan Ruimte verder vorm zullen krijgen.

Het beleidskader 'Transitie naar een robuuste en veerkrachtige ruimte' omvat volgende 3 pakketten :

- Ecosysteemdiensten bepalen de mogelijkheden van onze maatschappelijke activiteiten
- Uitbouwen en versterken van een robuuste en veerkrachtige, fijnmazige dooradering
- Vrijwaren van voldoende ruimte voor duurzame en klimaatbestendige voedselproductie

Het beleidskader 'Transitie naar een aangename (be)leefomgeving' omvat volgende 3 pakketten :

- Inzetten op kernversterking
- Voorzieningen op de juiste plek verzekeren / garanderen
- Zorgen voor evenwicht tussen de kernen

Het beleidskader 'Transitie naar een circulaire samenleving' omvat volgende 4 pakketten:

- Welzijn en welvaart creëren door ruimte te maken voor circulariteit
- Een circulaire bebouwde ruimte creëren – aanpasbaar, multifunctioneel of tijdelijk
- Niet-bebouwde ruimte optimaal inzetten om de materialen die we verbruiken te produceren
- Inpassen van een circulair systeem op meerdere schaalniveaus door circulaire gebiedsontwikkeling

Doorheen de 3 beleidskaders wordt uitwerking gegeven aan 3 transversale thema's :

- Watersysteem: Transitie naar een robuust en veerkrachtig watersysteem
- Energiesysteem: Transitie naar een zelfvoorzienend energiesysteem
- Mobiliteitssysteem: Transitie naar een slimme en duurzame mobiliteit

Overeenstemming met het PRS, de conceptnota voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte, (ontwerp) PRUP's en direct werkende normen op provinciaal niveau

Dit advies toetst de startnota voor het gewestelijk RUP aan het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan (PRS) Oost-Vlaanderen, aan de conceptnota voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 20-50', aan eventuele (ontwerp) provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen (PRUP's) en aan eventuele direct werkende normen op provinciaal niveau.

In de startnota wordt de relatie met het provinciaal ruimtelijk structuurplan van Oost-Vlaanderen beperkt besproken. Er wordt opgemerkt dat er geen melding gemaakt wordt van de conceptnota voor het Provinciaal Beleidsplan Ruimte 'Maak Ruimte voor Oost-Vlaanderen 20-50'.

De Provincie heeft m.b.t. de startnota en het verdere planproces volgende bedenkingen:

- Er zijn verschillende ruimtelijke processen lopende waarmee voorliggend gewestelijk RUP interfereert. In de startnota worden enkele planprocessen opgesomd en kort beschreven (cfr. GRUP 'Groen' Gent, gewestelijk RUP Booiebos). De samenhang wordt momenteel onvoldoende in kaart gebracht. Gelieve deze samenhang tussen de verschillende planprocessen meer te duiden.
- Naast bovenvermelde ruimtelijke planprocessen merkt de Provincie op dat er nog heel wat andere projecten van regionale omvang zijn die ook met voorliggend planproces interfereren. Deze projecten zijn o.a. de ombouw van de R4- West en Oost in Gent, Evergem en Wachtebeke alsook de Oosterweelverbinding. Het is belangrijk om deze planprocessen ook te vermelden en minstens de verschillende verkeersprognoses en – gegevens op elkaar af te stemmen.
- In de startnota wordt niet verwezen naar het in opmaak zijnde mobiliteitsplan voor de vervoersregio Gent. Er wordt gevraagd om dit alsnog te doen en om beide plannen met elkaar af te stemmen.
- In voorliggende startnota zijn slechts twee alternatieven meegenomen. In het document genaamd 'Q&A projectpagina GRUP Complex Drongen' wordt het volgende vermeld: *'Alternatieven die recent zijn ingesproken in het kader van andere planprocessen (bv. GRUP Booiebos) zijn in deze fase nog niet meegenomen en zijn niet terug te vinden in de startnota of alternatievennota.'*
Het is onduidelijk of en hoe deze alternatieven nog in het verdere planproces worden opgenomen. Het zou een gemiste kans zijn om deze, maar eventueel nog andere alternatieven i.h.k.v. dit planproces niet verder te onderzoeken.
- Met voorliggend planinitiatief zal er bijkomende ruimte verhard worden. De impact op de natuur en landschap alsook landbouw en milieu zal moeten blijken in het verdere planproces.
- Vanuit integraal waterbeheer kan het volgende meegegeven worden:
Er liggen geen waterlopen van 2de categorie in het plangebied, en ook geen mogelijk of effectief overstromingsgevoelig gebied binnen een stroomgebied van een waterloop 2de categorie. Wel wordt meegegeven dat een groot deel van het plangebied gelegen is binnen het ambtsgebied van de Watering Oude Kale en Meirebeek. Het is aangewezen om hen ook advies te vragen.

Binnen de contouren van het plangebied is ook een publieke gracht gelegen, die beheerd wordt door de Watering. Gelieve hier ook rekening mee te houden.

Besluit

Artikel 1

De startnota voor het gewestelijk RUP 'Omgeving Complex N40 – N466 Drongen' te Gent (Drongen) wordt gunstig geadviseerd mits rekening wordt gehouden met de gemaakte bemerkingen.

Artikel 2

Een afschrift van dit besluit zal voor verder gevolg worden opgeladen in het digitale platform, zoals beschreven in artikel 7 van het uitvoeringsbesluit.

Aldus beslist in bovenvermelde zitting,

namens de Deputatie:

de Provinciegriffier,
Steven Ghysens

de wnd. Voorzitter,
Kurt Moens